

Jamii iliyounganishwa

Kitini cha mafunzo kwa mtandao wa simu

Mwongozo wa kufundishia watu mafunzo
ya msingi kwa mitandao ya simu

Mafun

kipi o

kifuru

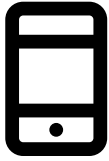
mafunzo ya kazi ya

Ni kitu gani?

“Kuna mambo makubwa unayoweza kufanya ukitumia intaneti, ila ni muhimu kukumbuka kwamba intaneti iko azi kwa kila mtu ulimwenguni na ni muhimu kuichukulia kama maisha halisi yaliyo wazi (mf. Sokoni) na kuwa salama.”

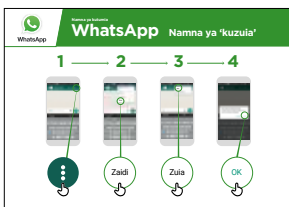
Zana Utakazo hitaji

Smartphone

Kipeperus hi cha usalama

Kipeperushi cha kuzuia na WhatsApp

Utaitumiaje?

Toa kielelezo cha ‘Dondoo nyepesi kwa usalama wa intaneti’

“Kama upo kwenye eneo la wazi, unapaswa

1. “Zuia’ au usijibu watu usio wafahamu au wanaokusumbua”
2. Tunza taarifa zako za binafsi (mf. wewe ni nani, unaishi wapi, namba za siri)
3. Mweleze mtu unayemjua na kumwamini kwa jambo usilolielewa au unapata tatizo kwenye intaneti
4. Kuwa mpole na mwenye heshima kwa watu na usiwasumbue.”

Mkufunzi: Toa mifano yako binafsi kwa kila sehemu, kama unao muda.

Unawezaje kuwa salama?

Weka simu kwenye kiganja cha mwanafunzi na umsaidie kufuata maelekezo

Uliza ni huduma gani wanataka kujifunza ili kuwa salama kwenye (WhatsApp, YouTube, Google)?

WhatsApp: “Kama kuna mtu usiye mfahamu anakutumia ujumbe ama kukusumbua kwenye WhatsApp nawe hutaki, waweza”kuzuia” hivyo hawataweza kuwasiliana nawe tena” Onesha kipeperushi cha jinsi ya “Kuzuia’ na uoneshe kwa vitendo (p. 157).

YouTube: “Kama unaangalia video ya Kanumba na kuna mtu pembeni unae mdhania si mzuri au ni kikwazo kwako, unaweza kurudi kwenye ukurasa wa awali, sitisha utafutaji wako kisha endelea kutafuta video nyingine.”

Onesha kwenye You Tube - Bonyeza kitufe cha nyuma, ondoa maneno ya msingi kwenye utafutaji kisha badili mwelekeo kwa kutumia aina nyingine ya maneno ya msingi.

Google: “Kama unatafuta taarifa za Kanumba na kuna mtu pembeni unae mdhania si mzuri au ni kikwazo kwako unaweza kurudi kwenye ukurasa wa awali, badili utafutaji wako kisha endelea kutafuta taarifa nyingine.”

Onesha kwenye Google - Bonyeza kitufe cha kurudi nyuma ondoa maneno ya msingi kwenye kisanduku cha kutafuta na badili utafutaji kwa kutumia aina nyingine ya maneno ya msingi.

Facebook: “Kama uko katika Facebook unaweza kubadilisha anayeona maelezo yao binafsi na anayeweza.”

Onesha katika Facebook - Onesha njia ya mkato ya siri ambapo wanaweza kurekebisha mtu wa kuona maelezo yao binafsi na kuwasiliana nao.

Ni kitu gani?

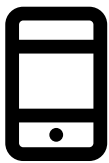

“Unapotumia intaneti kwenye simu yako, ujue unatumia ‘data’. Ina maanisha kwamba unahitaji kununua data kutoka kwenye mtandao wa simu yako. Baadhi ya vitendo kwenye intaneti vinatumia data zaidi hivyo vinagharimu zaidi.”

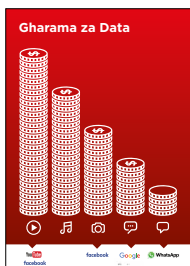
“Unaweza kununua kifurushi cha intaneti; Kama vile kununua salio la kupiga simu na kutuma ujumbe. Kifurushi cha intaneti kinaweza kununuliwa kutoka kwa wakala wa mitandao ya simu au muuzaji wa vocha za simu atakayeweza kukutumia salio.”

“Wakati mwengine vifurushi vya intaneti vinaweza kununuliwa katika vocha za vifurushi au kadi za vifurushi unavyoweza kuweka mwenyewe.”

Zana Utakazo hitaji

Smartphone

Kipeperu shi cha kipimo cha kifurushi

Kitu gani kinatumia data?

Kipimo cha kifurushi

“Kiasi cha matumizi ya kifurushi yatategemea na shughuli husika. Kuangalia maandishi inatumia kifurushi kidogo, kuangalia picha unatumia zaidi, kucheza na kupakua muziki, kiambatisho na miito ya simu pia inatumia zaidi, na kupakua na kucheza video inatumia maradufu. Video ina desturi ya kutumia zaidi kifurushi kuliko matumizi mengine ya intaneti.”

“Baadhi ya huduma za intaneti zinaunganishwa na shughuli zinazotumia kifurushi zaidi:

- mf. kuangalia video kwenye YouTube husababisha matumizi makubwa ya data
- mf. kutumia Google kuangalia maandishi na picha inatumia data kidogo, ila kuangalia video utatumia zaidi”

Elezea kwamba “Maboresho ndani ya kompyuta inatumia data na itakuwa na gharama kubwa.”

Unahakikishaje kipimo cha kifurushi za data?

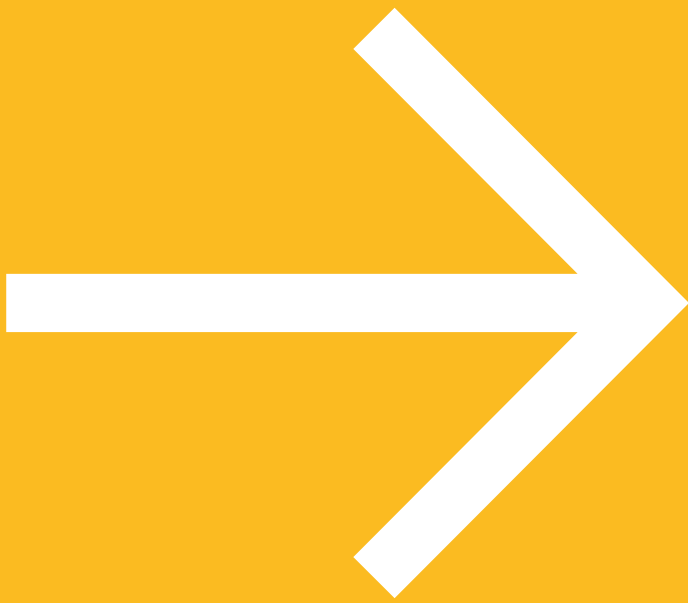
**Weka simu
kwenye
viganja vya
mwanafu
nzi na
umsaidie
kufuata
hatua**

“Ni vizuri kuhakikisha kifurushi chako kujua kiasi ulichotumia, na tofauti ya gharama kwa kila aina ya matumizi.

Unaweza kuhakikisha kujua kiasi cha kifurushi ulichonacho, kama vile unavyohakiki dakika ngapi au maneno uliyonayo kwa kuandika kodi kwenye simu kutoka mtandaoni.”

Onesha mwanafunzi jinsi ya kuangalia kifurushi. Hii itategemea upo nchi gani na unatumia mtandao gani. Omba msaada kwa wakala wa simu endapo utahitaji usaidizi.

Dondoo: “Unaweza kununua kifurushi kwa gharama tofauti kulingana na matumizi ya intaneti. Omba ushauri kwa wakala kujua ni kiasi gani mwafaka kwako kutumia.”

Aina za vipeperushi na karatasi

Dondoo nyepesi kwa usalama wa intaneti

'Zuia' au kataa mtu ambaye humfahamu au anayekubughudhi

Hifadhi taarifa zako binafsi

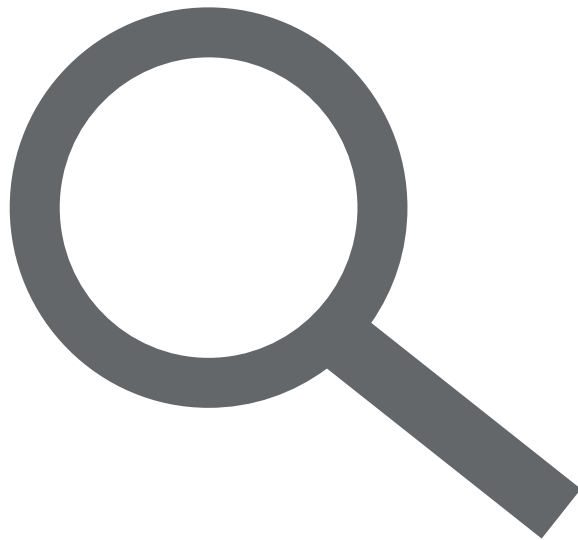

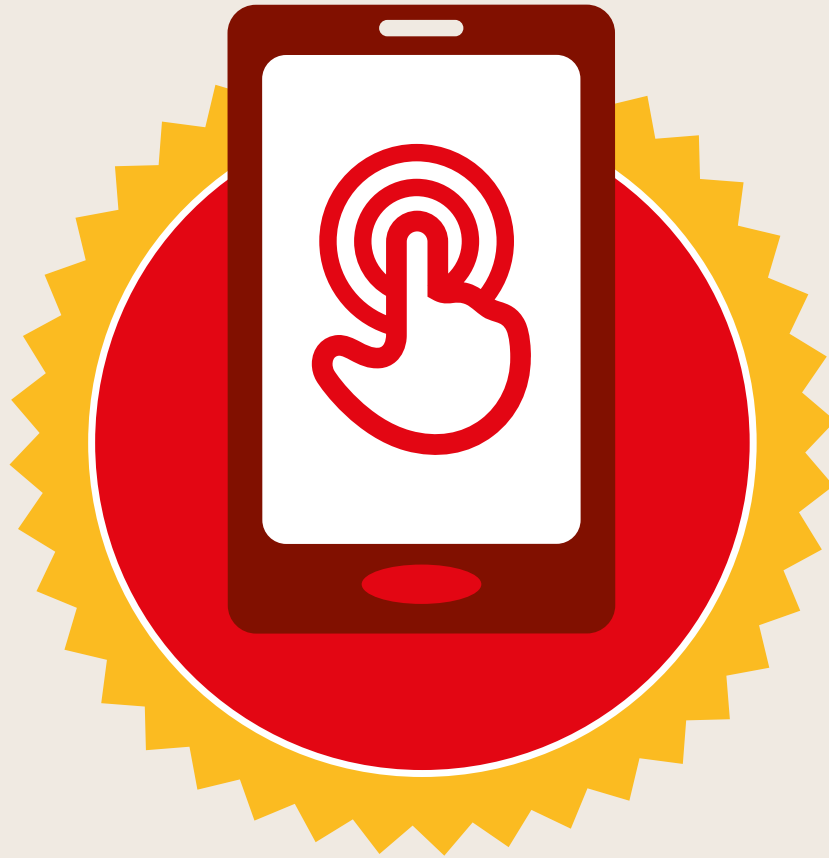
Mwambie mtu unayemfahamu na kumwamini, Endapo hauko huru na kile unachokiona au ulichozea

Kuwa mtiifu na mwenye kuheshimu watu

CHETI

Amehitimu
MAFUNZO YA AWALI YA UJUZI WA INTANETI

Tarehe

Sahihi

CHETI

Amehitimu
MAFUNZO YA AWALI YA UJUZI WA INTANETI

Tarehe

Sahihi